

Õigeusu Kirik kasutab ohtralt sümboleid. Need on märgid või esemed, mis suudavad inimestele ilmutada Jumalat ja mis juhivad meid teisel pool ainelist, nähtavat maailma igaviku tõelisusega ühinemiseni ja selle tegeliku tunnetamiseni.

VALGUS

Juba vanadest aegadest alates meenutab valguse kasutamine kristlastele valgustatud taevast. Nagu taeva all säravad tähed, säravad ka kirikukuplite all süüdatud õlilambid. Järelkult on selle valgustatuse esmane mõju rõõm ja lõbusus. Eriti on see nähtav ülestõusmispühade ajal, mil kirikud on keskööl valgusest tulvil.

Teine valguse kasutamise sümbolne väärtus jumalateenistuste ajal seisneb asjaolus, et Jeesusest Kristusest räägitakse kui „maailma Valgusest“. „Mina olen maailma valgus,“ ütleb Issand (Jh 8:12); „teie olete maailma valgus“, loeme Matteuse evangeeliumist (Mt 5:14), kus on veel kirjutatud „nõnda paistku teie valgus inimeste ee, et nad näeksid teie häid tegusid ja annaksid au teie Isale, kes on taevas“ (Mt 5:16). Järelkult valguse, eriti küünlavalguse kasutamine viib meid Kristuse, maailma Valguse juurde.

Tavaliselt sümboliseerib valguse kasutamine jumalateenistuse ajal usuvalgust Kristuses, mis vallutab usklike hinged, aga ka kogu maailma.

Lampides põletatakse õli. Kreeka keelel tähistab sõna *elaion* õli ning sõna *eleos* armu. Meenutagem tähendamissõna halastajast samaarlasest (Lk 10:33-37): ta valas röövlite kätte sattunud mehe haavadele õli ja veini. Nii seob Jumala arm meie hingehaavad, tehtud patud, nagu samaarlane parandas haavad õliga.

Pühakodades põletatavaid küünlaid valmistatakse enamasti mesilasvahast. See meenutab meile kõikide lillede lõhnu, millest mesilinnud vaha teevad. Vaha kujutab meie tunnete puhtust ning väljendab meie soovi kinkida oma elu Jumalale kui meeldivat vaimset hõngu.

Süüdatud küünal kutsub meid käituma nii, et meie süda oleks kui Jumalale põlev armastuse vaha, kuni me lõpuks valgustame oma tegudega kõiki inimesi, kes meid ümbritsevad. Põlev küünal väljendab armastuse palavust Jumala, Jumalaema ja pühakute vastu. Väljendab inimese püüdlust vaimsele muutusele, nagu vaha, mis põleb tules. Küünal on ka meie ohver kirikule, mille toome enda ja oma lähedaste eest.

VIIRUK

Vastavalt pärimusele kasutab õigeusu Kirik viirukit palve sümbolina, mis tõuseb Jumala poole. „Olgu mu palve kui viirukisuits Su palge ees,“ laulame Jumalale õhtusel jumalateenistusel. (Psalm 140:2).

Viiruki suitsutamine väljendab Jumala armastust, mis valgub meie kõikide peale ning sümboliseerib Pühavaimu armu, mis meeldiva lõhnana levib usklike peale. Suitsutit õnnistades ütleb preester: „Kristus, meie Jumal, meie toome Sulle viirukisuitsu magusaks vaimulikuks lõhnaks. Võta see oma ülitaevasele altarile ja saada meile oma kõige pühama Vaimu armu.“

Viirukit valmistatakse kloostrites puhastest looduslikest ainetest, mille aluseks on erinevate lõunamaiste puude vaik, millele lisatakse erinevaid lõhnaaineid.

Viirukit põletatakse viirukipannile (kadilole) asetatud hõõguval söel. Suitsutamised

k

u

u

l

u

v

a